

Johannes Negrijn, Bussums meest productieve architect

Honderden huizen in Bussum en Naarden zijn ontworpen door de Bussumse architect Johannes Negrijn. Daaronder zijn prachtige villa's, dubbele villa's en ruime huizen in landhuisstijl van drie of vier onder een kap. Ook in andere gemeentes verschenen dergelijke door hem ontworpen huizen.

Eric Bor

*Johannes Negrijn als
timmerman*

Johannes Negrijn werd geboren op 15 december 1886 in Schoten (tegenwoordig Haarlem-Noord) als zoon van de sigarenmaker Gerardus Negrijn en Alida Dedding. Na de lagere school werd Johannes timmermansknecht en via avondstudie bracht hij het tot bouwkundig opzichter. Hij werd 15 december 1905 aangewezen voor de militaire dienst, maar werd een week nadat hij op 29 mei 1906 was ingelijfd bij het 10de regiment infanterie afgekeurd wegens scrufolosis (vatbaarheid voor tuberculose van de lymfeklieren).

Kruisweg en Van der Goot

Johannes trouwde in 1916 met de zes jaar jongere Maria Cornelia Mets uit Delft. In datzelfde jaar trad hij in dienst van het architectenbureau Kruisweg en Van der Goot. Het echtpaar vestigde zich daarom in Bussum, in het pand Krijnenweg 5. Johannes assisteerde Cornelis Kruisweg onder andere bij de bouw van de villa voor generaal Van Heutz aan de 's-Gravelandseweg in 1917, en verhuisde na de geboorte van zijn zoon Johannes in maart 1918 met zijn gezin op 8 juni 1918 naar de Paul Krugerstraat 28 in Hengelo om een half jaar ervaring op te doen bij de architect Jacob

van der Goot. Op 13 december 1918 keerde het gezin terug naar het huis aan de Krijnenweg. Daar was Johannes onder meer betrokken bij de bouw van de Gemeentelijke ULO aan het Wilhelminaplantsoen in 1920 en de Huishoudschool aan Huizerweg 54 in 1921. In december 1921 werd zijn dochter Maria Cornelia (roepnaam Rietje) geboren.

Kegelclub

In 1922 verhuisde het gezin naar Constantijn Huijgenslaan 22, waar in april 1924 opnieuw een dochter werd geboren: Alida. Negrijn en zijn vrouw waren enthousiaste

*De villa van Van Heutz, gezien vanaf de Nieuwe
's-Gravelandseweg de Middenlaan in*

Het Gooi- en
Eemlandsche Kegelhuis
in een zaal achter
De Harmonie

sloten clubs (uit Baarn, Bussum en Hilversum) organiseerde. Deze bond had in 1922 een kegelhuis met vier banen laten bouwen achter De Harmonie aan de Brinklaan, dat het 'Gooi- en Eemlandsche Kegelhuis' werd genoemd. Uit de wedstrijdverslagen in de *Bussumsche Courant* blijkt dat het echtpaar Negrijn tot de betere kegelaars behoorde.

Architect

Eind 1925 ging Negrijn als zelfstandig architect aan de slag. Zijn eerste opdracht was het ontwerpen en laten bouwen van een landhuisje aan de Huizerweg. In

Huizerweg 67, het
eerste landhuisje
dat Negrijn in 1925
ontwierp

kegelaars en toen in september 1924 in Bussum de kegelclub Onder Ons werd opgericht, nam Johannes zitting in het bestuur ervan. De kegelclub sloot zich aan bij de Gooi- en Eemlandsche Kegelbond, die onderlinge wedstrijden tussen de aange-

Villa Regina, Nieuwe 's-Gravelandseweg 73 als reclame
voor Negrijn, 1929

hetzelfde jaar besteedde hij twee groepen van drie landhuisjes in Bilthoven aan. Al deze huizen werden in 1926 opgeleverd. Ze werden gevolgd door een dubbel woonhuis aan de Jan Toebacklaan, woningen aan de Roemer Visserlaan en opnieuw woningen in Bilthoven.

Woningen in Bussum

Vanaf 1927 liet Negrijn jaarlijks talrijke woningen in Bussum bouwen. In het Brediuskwartier zouden het uiteindelijk

Dubbele villa Brediusweg 36-Bilderdijklaan 1, 1927

ruim 120 landhuizen en twee-onder-een-kap villa's worden. In het Spiegel en aan de Amersfoortsestraatweg bouwde hij statige villa's en in het centrum kleinere huizen in landhuisstijl, soms als huizenblok. Zijn bouwstijl is heel herkenbaar en kan getypeerd worden als late Amsterdamse School. De woningen verschillen van elkaar in plattegrond en vormgeving en hebben vaak verscheidene formaten baksteen in een gevarieerd metselverband. Kenmerkend zijn de steile daken met overstekende daklijsten.

Woningen in het Ministerpark

In 1928 kreeg hij opdracht van de gemeente Naarden een bebouwingsplan te maken voor het gebied tussen de Fortlaan, de Meersteeg en de spoorlijn met honderd woningen in landhuisstijl met 2 of 3 onder een dak. Pas in 1933 en 1934 werden 95 door Negrijn ontworpen woningen – veelal vier onder een dak – gebouwd aan de even kant van de Thorbeckelaan, het begin van de Jacobus Verhoeflaan, het eind van de Albert Grootlaan, de Van Lijndenlaan, het begin van de Van Heemskerklaan en de on-even kant van de Keizer Ottoweg. In 1936 volgde nog een viertal aan de even kant van de Keizer Ottoweg.

Kerk, winkels en bedrijven

In 1929 restaureerde Negrijn het in 1891 door Cornelis van Norren gebouwde kerkje aan de Iepenlaan, voordat het door de Christelijk Gereformeerde Kerk in gebruik werd genomen. Hij bouwde en verbouwde ook verscheidene bedrijfspanden. Veel winkeliers lieten hun 19de-eeuwse gevels door Negrijn van fraaie eigentijdse etalages voorzien. De Gooische Automobielen-Onderneming liet hem zelfs enige panden aan de Landstraat omtoveren in een autobedrijf met een kantoor, een reparatie-inrichting en een grote showroom. Nog stijlvoller was het pand in landhuisstijl dat Negrijn voor auto-onderneming Van Asselt en Kuhn aan

*Amersfoortseweg 59,
1928*

de Amersfoortsestraatweg liet verrijzen. Onder in het pand zat een showroom en een kantoor, bovenin een woonhuis. De werkplaats was achter het huis gebouwd.

Drukkerij Märckelbach, de uitgever van de *Bussumsche Courant* op Kapelstraat 21, kocht in 1929 wegens ruimtegebrek het naastliggende pand van herenkledingzaak Grimmelt en liet de twee panden door Negrijn tot een stijlvol ruimer onderkomen verbouwen. Voor Willem Furrer, die het Hotel Central (Brediusweg 12) had aangekocht, verving Negrijn in 1932 de kleine waranda door een flinke serre over de hele breedte van het pand, waarna hij het terras vergrootte. Het hotel had aan aanzien gewonnen, vond de redacteur van de *Bussumsche Courant*. (Na de oorlog heette het

*Dr. Frederik van Eeden-
weg 23-25, 1933 (foto
Jaap van Hassel)*

Het begin van de Van Heemskerklaan in Naarden (foto Eric Bor)

Café-restaurant Margriet en op 4 juli 1979 werd het door brand verwoest).

Radiocentrale en laboratorium

In 1932 bouwde Negrijn aan de Huizerweg een radiocentrale. De radiodistributie werd tot dan toe verzorgd vanuit een woonhuis aan de Constantijn Huijgenslaan, maar in dit nieuwe gebouwtje konden de monteurs veel beter uit de voeten en konden alle kabels, die de bovengrondse verbindingen vervingen, gemakkelijk worden ingebouwd. Achter het gebouwtje verrees een grote antenne. In 1941 bouwde Negrijn een laboratorium van 1200 m² aan de 3de Industriestraat voor een bedrijf in gelatine-capsules. Op verzoek van de werknemers werd de straat vernoemd naar de inmiddels overleden oprichter Honoré Lambo.

Laboratorium Lambo, 1941 (foto Archief Gooi en Vechtstreek)

In 1940 verhuisde Negrijn met zijn gezin naar Antoni van Leeuwenhoekweg 31. Zijn dochter Rietje trouwde in 1941 met Hendrik Jan Barelds Bersma. Dit jonge echtpaar woonde sindsdien bij Negrijn in.

Na de oorlog

Op 18 mei 1945 werd Negrijn door de gemeente als arbeidscontractant aangesteld om de wederopbouw ter hand te nemen. Negrijn richtte met zijn zoon Johannes, die bouwkunde gestudeerd had, het architectenbureau Joh. Negrijn & Zn. op, dat in 1951 bijvoorbeeld de verbouwing van bakkerij Van Breemen aan de Laarderweg 30 ontwierp en door het aannemersbedrijf Van Harmelen liet uitvoeren. Johannes Negrijn bleef tot 1962 actief en overleed in 1967.

Bronnen

Website Vrienden van het Bredius

'Architecten van het Brediuskwartier' (Vrienden van het Bredius)

De *Bussumsche Courant* van verscheidene data

Persoonsgegevens uit archief Gooi en Vechtstreek

De foto van Negrijn is van Coen Bersma, kleinzoon van de architect.